

Raportul despre activitatea APL în dezvoltarea social-economică a com. Mingir pentru anul 2022.

Anul 2022 va rămâne în istorie un an al războiului, un an complicat, care a fost perturbat de crize profunde, instabilitate politică, secetă, scumpiri, și alte nevoi. Războiul din Ucraina a scos la suprafață multe dintre vulnerabilitățile ce ține, în mod special, de sectorul energetic al țării noastre și a spațiului informațional. Aproape pe parcursul întregului an țara sa aflat în stare de urgență din cauza situației din Ucraina și a amenințărilor la adresa securității R. Moldova. Războiul din Ucraina vecină a declanșat cea mai mare criză a migrației din Europa. (Aproape 8 mln de oameni). Aproape 87 mii de refugiați rămân încă pe teritoriul R. Moldova. Gestionarea acestui flux de migranți sa dovedit a fi o provocare. Com. Mingir a găzduit în a. 2022- 40 de refugiați din Ucraina, la moment în localitate avem 7 refugiați. Pentru a face față situației APL a alocat suport familiilor refugiate cu produse alimentare cât și lemne și cărbune pe perioada rece a anului.

Consiliul comunal Mingir pe parcursul anului 2022 sa întrunit în 11 ședințe ordinare și extraordinare, unde au fost **emise 151 de decizii și sau emis 125 de dispoziții** ale primarului. **În domeniul dezvoltării infrastructurii com. Mingir** pe parcursul anului 2022 au fost efectuate următoarele lucrări: A fost implementat proiectul privind **Construcția rețelelor de aprovizionare cu apă potabilă, canalizare și purificare din s. Mingir, et.I** cu finanțare din Fondul Ecologic Național. Valoarea proiectului a constituit 4 525,74 mii lei, dintre care suma alocată de FEN fiind de 4 000,00 mii lei. Iar contribuția APL de 705,88 mii lei, care a fost asigurată și transferată integral de APL Mingir și populație. Sau implicat și au contribuit exemplar la implementarea proiectului circa 170 de beneficiari, persoane fizice, agenți economici. În urma acestor lucrări au fost montate 152 cămine de vizită și sau construit circa 5,5 km rețele de canalizare gravitaționale, au fost de asemenea desfundate cele 5,4 km de rețele vechi de canalizare de care beneficiază în mare parte instituțiile publice, agenți economici, cât și peste 70 gospodării particulare. Lucrările au fost finisate în luna mai, 2022. Prin Decizia Fondului Național de Dezvoltare Regională și Locală nr.13/22 din 08.08.2022 proiectul depus în cadrul concursului „Satul European” **proiectul privind construcția rețelelor de canalizare, et. II în s. Mingir** a fost selectat pentru finanțare. În urma petrecerii procedurii de achiziții publice a fost identificat antreprenorul care efectuează lucrarea și a fost semnat Contractul de Antrepriză. Valoarea lucrărilor este de 10 799,68 mii lei, dintre care suma subvenției aprobate de ONDRL este de 10 000, 00 mii lei, iar suma contribuției beneficiarului este de 799, 68 mii lei. Lucrările au demarat în luna decembrie, 2022, și urmează să fie finalizate în luna iulie 2023. Conform Caietului de sarcini urmează să fie construite circa 10 km rețele de canalizare, dintre care 2,75 km rețele de canalizare sub presiune și peste 7 km rețele gravitaționale. Lucrările, după cum știți, au demarat și urmează a fi construite 2 Stații de pompare a apelor uzate și vor fi montate 238 cămine de vizită. Vor beneficia de această proiect circa 250 de gospodării individuale și agenți economici, instituții sociale. Obiectivul principal al implementării proiectelor de **canalizare etapa I și II** sunt legate primordial de sănătatea publică și impactul asupra mediului, cauzat de lipsa de sistemului de canalizare și epurare a apelor uzate, care duce la poluarea apelor freatice și a solului cu efecte directe asupra sănătății locuitorilor. Impactul asupra dezvoltării localității este unul determinant, iar realizarea acestui proiect va avea efecte majore în asigurarea calității vieții precum și dezvoltării domeniului social și economic a

acestui. Așa cum sa dat dovadă în I etapă, mizăm mult pe înțelegerea locuitorilor din localitate, potențiali beneficiari ai etapei a II pentru a contribui financiar la realizarea acestui proiect și suntem recunoscători societății civile, Grupului de inițiativă „**Mingir pune umărul**” pentru sondajele efectuate în localitate și pentru organizarea procesului de semnalare a problemelor prioritare.

Pe parcursul anului 2022 au fost executate lucrări de **„Reconstrucție a acoperișului Blocului Central al Casei de Cultură”**, din cadrul proiectului Modernizarea casei de cultură din comuna Mingir r-n Hîncești, proiect implementat de Asociația Obștească Reprezentanța din R. Moldova a Consiliului pentru Cercetări și Schimburi Internaționale (AO IREX Moldova), autoritate contractantă – USAID, (Guvernul Statelor Unite ale Americii). În urma licitației publice petrecute și evaluării ofertelor pe data de 21 februarie, 2022, comitetul de selectare din componența căreia au făcut parte funcționari APL, specialiști ai IREX au analizat ofertele primite și au selectat antreprenorul câștigător. Valoarea ofertei propuse a constituit 1507, 96 mii lei și au prevăzut printre altele lucrări de montarea a masei lemnoase noi, și învelitori din plăci de tablă amprentată, (970 m.p). Până la lucrările date sau efectuat lucrări de Desfaceri acoperiș, în valoare de 130 mii lei, lucrări contractate, în urma examinării de către Grupul de lucru pentru achiziții publice al primăriei a ofertelor propuse spre concurs. La data de 14.09.2022 a fost semnat procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor privind Reconstrucția acoperișului Blocului central al Casei de Cultură. Executarea acestor lucrări va permite demararea lucrărilor în interiorul Casei de Cultură, mai ales în Sala Mare. Astfel la 26.12.2022, a fost revizuită perioada de executare a precedentului Contract cu AO IREX Moldova din cauza unor circumstanțe neprevăzute, ce au determinat și întârzieri ale lucrărilor de construcție ce urmau a fi realizate de beneficiar - în calitate de contribuție pentru proiect. Dar asemenea lucrări au fost asigurate în baza HG nr. 23/2022 și prin Decizia Consiliului Național de Dezvoltare Regională și locală nr. 21/22 din 22.12.2022, obiectivul căreia este de a acorda finanțare pentru „Modernizarea Casei de Cultură” din com. Mingir, r-n Hîncești în sumă de până la 771, 572 mii lei, Contract încheiat între ONDRL în calitate de finanțator și primăria com. Mingir, beneficiar în luna ianuarie, 2023. Urmează în timpul apropiat să demarăm procedura de achiziții publice conform Caietului de sarcini.

Pe parcursul anului 2022 au fost executate lucrări de **Amenajare a unui sector de drum cu construcția rigolelor de captare și evacuare a apelor pe str. Independenței din s. Mingir**, proiect realizat în urma Contractului de acordare a subvenției în avans, din data de 14.01.2022, semnat dintre Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu o subvenție aprobată de 2 050,887 mii lei și primăria com. Mingir. În urma procedurii de achiziții publice petrecute în luna martie 2022 a fost selectată oferta de 2 787, 116 mii lei, contribuția primăriei și a locuitorilor, agenților economici, fiind de 736, 29 mii lei. Lucrările au fost terminate la 12.12.2022 fiind semnat și procesul verbal la terminarea lucrărilor. Lungimea sectorului de drum reparat capital este 463 m. Lățimea carosabilului este de 4,5m. Sistemul rutier nou a inclus și strat de uzură de beton rutier BCR 3,5, h= 15 cm. cu aplicarea armării metalice. Au fost construite rigole de scurgere a apei și montate bordiuri la drumuri pentru siguranța rutieră. Sau efectuat deasemenea, lucrări de drenaj. La realizarea acestor lucrări au contribuit financiar, în mare parte, și locuitorii din sectorul respectiv, locuitori din sat, agenți economici. Sa implicat

activ Grupul de lucru format din Consilieri locali, funcționari din cadrul primăriei, societatea civilă. Realizarea acestui proiect a diminuat riscurile la care erau expuși locuitorii din sectorul dat prin ravena care se extindea până în gospodăriile particulare ale cetățenilor, a facilitat accesul locuitorilor din zonă, a celui rutier particular și al autospecialelor în caz de necesitate. Totodată, realizarea acestui proiect permite direcționarea spre rigolele deja construite pe acest sector de drum, a unui volum din apele pluviale care se acumulează pe perioada precipitațiilor din sectorul Delnița, care la moment se revarsă spre râulețul din localitate, în mare parte pe drumul principal, str. 31 August, creînd incomodități pietonilor și afectând îmbrăcămintea rutieră a drumului.

Prin Decizia Consiliului comunal Mingir din 24 iunie 2022 pentru amenajarea Centrului istoric al s. Mingir sau efectuat lucrări de **Reparația capitală a drumului de acces pre Monumentul Eroilor, str.31 August 1989 și spre Postul Local de Pompieri și Salvatori din com. Mingir, r-n Hîncești** lucrările sau efectuat la sfârșitul lunii iulie și începutul lunii august,. Au fost executate lucrări cu aplicarea îmbrăcămintei de beton asfaltic pe suprafața de 1100 m.p. Costul lucrărilor executate a fost de 504 074 lei. Cele 76 borduri necesare a fi montate preventiv aplicării betonului asfaltic și cele 26 vazoane de flori au fost fabricate voluntar și montate de membri ai echipei de pompieri în frunte cu d-n Vition Victor, de asemenea de angajați ai primăriei și ai Casei de Cultură.

În scopul de a contribui la dezvoltarea economică locală și la îmbunătățirea nivelului de trai al populației din mediul rural, prin participarea activă a mediului de afaceri, a mediului asociativ, și a APL, în luna aprilie 2020 a fost constituit **Grupul de Acțiune Locală (GAL) „Cișmeaua Căprioarelor”** care reprezintă un parteneriat intersectorial teritorial format din reprezentanții a trei sectoare – public, antreprenorial și civic din localitățile Colibabovca, Voinescu, Mingir, Cărpineni, Negrea, Sofia, și Bălceana. În acest context Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură prin Notificarea din 19.12.2022 ne-a informat despre aprobarea cererii de finanțare depusă în cadrul apelului local desfășurat de către Grupul de Acțiune Locală „Cișmeaua Căprioarelor” privind **„Procurarea mobilierului și utilajului pentru Centrul Comunitar de Asistență Socială din com. Mingir, r-n Hîncești”** – suma alocată fiind de 137.055 mii lei (i-ar contribuția beneficiarului de 68 525 lei). Dosarul depus de AO „SEPT” - Șanse Egale Pentru Toți” c pentru **procurarea instrumentelor muzicale pentru fanfară** a fost aprobat în sumă de 64 252 lei (contribuția beneficiarului fiind de 21 417 lei). Este îmbucurător ca și unii tinerii antreprenori din localitate, membri ai GAL –lui, care au înaintat proiecte de finanțare au beneficiat de susținere financiară în cadrul Programului și ne dorim ca numărul lor să fie cât mai mare.

În scopul promovării investițiilor locale în domeniul agricol, creării condițiilor adecvate de realizare a producției, a schimburilor comerciale între producătorii agricoli mici și populație, prin Decizia Consiliului com. Mingir (6.14 din 19.08.2022) a fost aprobat proiectul investițional privind **„Construcția Pieței Agroalimentare din s. Mingir, r-n Hîncești, etapa I,,** Prin notificarea Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură nr.1032/02 din 01.12.2022 am fost informați că dosarul depus de primăria Mingir a fost aprobat spre finanțare de către Comisia de Evaluare și Selecție pentru accesarea subvenției în avans. Valoarea proiectului este de 1 054 270 . Valoarea eligibilă a proiectului constatată de Comisia de Evaluare - 643 478 lei. Suma aprobată spre finanțare constituie 514 782 lei, iar 128 696 lei constituie contribuția beneficiarului, adică 20% din valoarea eligibilă, și respectiv urmează să fie executate lucrări

pentru I etapă în valoare de suma respectivă. Pe parcurs urmează să identificăm mijloace financiare pentru a finaliza proiectul. Obiectivul investiției prevede: 700 m.p. teren asfaltat, 38 locuri de vânzare, 1 parcare cu 7 locuri, rețele de apeduct, canalizare, un havuz, 2 WC amenajate, 110 m.l. gard construit, 220 m.p. spații verzi amenajate. Urmează după ședința de astăzi să fie încheiat Contractul cu AIPA și demarată procedura de achiziții publice .

În anul 2022 urmau să fie inițiate lucrările privind **Construcția apeductului magistral Sarata Răzeși-Voinescu-Mingir**, în valoare de 18 760 983 lei care prevedea în anul 2022-2023 alimentarea cu apă potabilă a locuitorilor satelor Voinescu și Mingir printr-o conductă magistrală cu punctul de racordare din s. Sarata Răzeși cu o lungime totală a magistralei proiectate de 12 km. Contractul de finanțare cu Agenția de Dezvoltare Regională Centru a fost semnat pe data de 02.03.2022. Ulterior până pe data de 11.05.2022 în cadrul procedurii de achiziții publice și-au depus ofertele opt operatori economici, i-ar atribuirea de către comisia de selectare a statutului de învingător conform criteriului de selectare pentru un agent economic a urmat cu contestații depuse de alți agenți economici asupra învingătorului, cât și între ei, astfel că depunerea și analiza contestațiilor a durat până în luna noiembrie, i-ar autoritatea contractantă ADR Centru , din motive de blocaj, a fost nevoită să anuleze procedura de achiziție. În data de 22.11.2022 procedura a fost repetată și a durat până pe data de 13.12.2023, unde și-au depus ofertele nouă agenți economici. A fost identificat învingătorul, care a depus oferta cu valoarea de 14 284 615 lei dar din motivul contestației depuse de un alt agent economic, la data de 13.01.2023, decizia de atribuire a statutului de învingător a fost anulată până când Agenția Națională pentru Soluționarea Contestațiilor va analiza justificarea contestației depuse. APL prin Decizia Consiliului comunal a asigurat în an. 2022 o parte din contribuția financiară necesară la realizarea proiectului în valoare 700 mii lei. O altă parte a asigurat-o primăria Voinescu. Sperăm cât mai curând perioada incertă să se termine și să fie inițiate lucrările multășteptate de asigurare cu apă potabilă a satelor implicate: Mingir și Voinescu.

Pentru salubritatea localității pe parcursul anului sau efectuat lucrări de igienizare, sau încărcat deșeuri vegetale, în mare parte la cimitir, unde anul acesta au fost în mare volum, sau văruiți copaci și la înțărările în localitate, sau efectuat lucrări de salubritate la gunoștile satului. Pentru amenajarea unor zone mai aglomerate și tranzitate din localitate, au fost fabricate voluntar și montate cu forțe proprii ale angajaților 26 de vazoane de flori, amplasate în zonele de centru ale localității. (medean 15, gara auto 9, cimitir 2), deasemenea au fost fabricate și 76 borduri pentru drumuri, montate în zona Medean al satului. În sat și în extravilan au fost profilate drumurile de două ori, unde sa cărat și material pietros, de asemenea a fost profilată ravena din centrul cimitirului la lucrările căreia sau implicat cu mijloace de transport agenți economici, cât și persoane fizice din localitate.

În domeniul social au fost înaintate solicitări de ajutor social și ajutor pentru perioada rece a anului – 450 de cereri. Au beneficiat de pachet alimentar din cadrul Direcției de asistență socială 27 de familii social-vulnerabile. De suport financiar au beneficiat 7 familii cu mulți copii și copii aflați în situație de risc, (circa 84 mii lei). Au fost încadrați în serviciul social de îngrijire la domiciliu 4 persoane vârstnice. Prin intermediul Centrului Social de Asistență Socială ,

„Concordia”) au beneficiat de prânz gratuit pe parcursul anului 2022 circa 31 de persoane vârstnice și 15 copii din familii social-vulnerabile. De asemenea prin intermediul A.O. „Concordia” - 12 familii cu mulți copii au beneficiat de suport financiar și 20 de familii au beneficiat de suport alimentar. Circa 200 de familii au beneficiat de lemne de foc la preț de stat a câte 3 m. steri.

Grădinița de copii, a fost frecventată anul trecut de 210 copii, i-ar la 01 septembrie erau înregistrați 200 de copii, care sunt asistați, educați și îngrijiți de 42 un. de personal. Autoritățile locale, conducerea instituției pe parcursul anului, au asigurat condițiile necesare pentru ca copii să beneficieze de condiții cât mai bune de întreținere la grădiniță. A fost asigurată achiziția produselor alimentare, a resurselor energetice. Au fost instalate filtre pentru filtrarea apei și asigurarea cu apă potabilă a Grădiniței, (160 mii lei), au fost finisate lucrările de reparație la trei blocuri sanitare, sa procurat mobilier pentru blocurile sanitare și pentru ospătărie, (20 mii lei). sa procurat echipament muzical (20 mii lei), A fost procurat inventar sportiv (36 mii lei) și jucării (29 mii Lei), veselă p/u 200 de copii, frigider mare, mașină de spălat, aspirator, 3 imprimante monocolor și una color. Au fost efectuate lucrări de pavare a 295 m.p. suprafață de teren la intrarea în instituție. Urmează în anul acesta ca lucrările de pavare să fie continuate din mijloacele financiare ale instituției care vor fi disponibile.

La instituția Gimnaziul Mingir î-și fac studiile în anul școlar 2022-2023 – 477 de elevi, dintre care 8 elevi sunt cu CES. În clasele primare (cl.1-4) î-și fac studiile 198 elevi, clasele gimnaziale (cl.5-9) 279 de elevi, care sunt școliți de 31 de cadre didactice și 26 un. personal auxiliar. Pentru comparație: în anul de studii 2021-2022 și-au făcut studiile 481 de elevi; (la grădiniță erau 220 copii); în anul de studii 2020-2021 – și-au făcut studiile 509 elevi, (la grădiniță erau 225 copii) Cu părere de rău de la an la an numărul copiilor care frecventează atât Grădinița, cât și Gimnaziul este în continuă descreștere. În decurs de 3 ani numărul copiilor care frecventau Grădinița sa micșorat cu 25 copii, i-ar la Gimnaziu sa micșorat cu 32 de elevi, adică o clasă la trei ani... Sunt niște cifre care ne îngrijorează.

activitățile culturale și sportive care sau organizat și petrecut anul trecut în com. Mingir putem menționa: sărbătorirea zilei de 9 mai, Ziua Europei; sărbătorirea Hramului bisericii Sf.Ierarh Nicolae, 22 mai; Ziua copiilor, 01 iunie; Microfonul fermecat. A avut loc o întâlnire cu supraviețuitorii deportărilor staliniste din com. Mingir. Anul trecut sa inițiat și sa sărbătorit Ziua satului Mingir în prima duminică din august, (07 august). Sa Sărbătorit Ziua Independenței, și Ziua Limbii române pe data de 27,31 August; Sa organizat participarea la Ziua com. Lerești din România. Pe parcursul anului a avut loc întâlnire cu scriitorul Iulian Filip. Sa participat la Festivalul raional „Toamna Aurie” și la Festivalul „Obiceiuri și datini de Anul Nou”, care sau petrecut în mun. Hîncești. Ca de obicei în ajunul Anului Nou la Mingir sa petrecut și Festivalul local „Obiceiuri și datini de Anul Nou”. A fost marcată deasemenea Ziua persoanelor cu dizabilități. A avut loc deschiderea sezonului sportiv, unde sau petrecut întreceri sportive. Pe parcursul anului sa petrecut meciul de fotbal dintre selecționata „Flacăra Mingir” și selecționata de fotbal de veterani ai R. Moldova. De asemenea au avut loc meciuri cu selecționatele de fotbal Rapid Cărpineni, cu selecționata de fotbal a s. Ciadîr și Voinescu. La moment pe lângă instituția Stadion activează două secții de fotbal pentru copii antrenate de d-nii profesori Ion Chițanu, și

Valentin Hantea, care au participat la diverse competiții și au obținut rezultate frumoase. Anul trecut instituția a fost racordată la sistemul de canalizare, a fost construite 2 WC noi, au fost îmbunătățite condițiile sanitare de petrecere a antrenamentelor.

Ordinea publică. Pe parcursul anului 2022 în com. Mingir au fost înregistrate de către organele de poliție 39 de infracțiuni, dintre care au fost expediate spre examinare procuraturii 28 de cazuri. Au fost înregistrate 337 de contravenții și alte incidente. În mare parte ele au fost înfăptuite de copii minori, părinții cărora nu-și onorează obligațiunile părintești, i-ar sesizările și cazurile respective au fost examinate pe parcursul anului în cadrul celor 11 întruniri ale comisiei pentru minori și protecția drepturilor copiilor. **Statistica vitală a com.** Mingir pe parcursul an.2022 este de 54 de decesuri și 27 de nașteri și au fost înregistrate 12 căsătorii.

Un mare suport pentru asigurarea cu prânz cald a păturilor social-vulnerabile la acordat **Centrul Comunitar de asistență Socială**, unde pe parcursul anului 2022 au beneficiat de suport 31 de vîrstnici și 15 copii din familii social-vulnerabile. Pentru cei neputincioși hrana sa expedit la domiciliu.

Echipajul **Serviciului Pompieri** în anul 2022, conform Registrului Serviciului de Apel Unic 112, a avut 31 de intervenții în satele Mingir, Voinescu și Cărpineni. APL a depus eforturi pe parcursul anului ca instituția să fie asigurată atât material cât și financiar. Pentru o mai bună dotare materială și stimulare financiară a echipajului, sa solicitat mai multor instanțe sprijinul, de unde am primit asigurări că vom fi susținuți, spre regret însă, situația care sa creat în urma evenimentelor declanșate la 24 februarie, 2022 a produs cheltuieli neprevăzute în activitatea multor instituțiilor de stat, i-ar ajutorul promis la moment nu poate fi acordat.

Războiul declanșat de Rusia asupra Ucrainei la data 24 februarie, a provocat la nivel global un val de scumpiri a resurselor energetice și a celor alimentare. Ca urmare prețurile la energia electrică și gaze naturale au crescut de câteva ori, iar la carburanți aproape sa dublat. Toate acestea au avut un impact negativ și a asupra bugetului local. A fost necesar în mai multe cazuri de a interveni prin modificări bugetare, de a revizui activitățile care urmau a fi executate prioritar și a asigura buna funcționare a tuturor instituțiilor subordonate primăriei, precum și realizarea cu succes a proiectelor, mai ales , de infrastructură susmenționate. Pentru a face față situației, sa impus un volum foarte mare de lucru din partea tuturor funcționarilor și instituțiilor subordonate Primăriei și în mod special a instituției contabilitate, fapt pentru care le sunt recunoscător.

Anul 2023 este un an electoral, cu inițieri de reformare teritorial-administrativă, este un an cu speranță că războiul declanșat de Rusia asupra Ucrainei se va termina și viața va reveni la normalitate, este un an în care ne dorim să fim protejați de cataclisme naturale, cum au avut loc recent, precum și de cele politice, pe care unii doresc să le provoace, în rest, obiectivele propuse pentru realizare conform Strategiei de dezvoltare, APL împreună cu d-voastre se va strădui să le realizeze cu succes.

17.02.2023

Chițanu Ilie

